

Kmečka trgovina

Zunanost prodajalca

Znano je, da so poleg brivcev prodajalci in prodajalke po trgovinah najbolj »polizane« ljudje, kar se tiče obleke in nege telesa. Dočim se brivci postavljajo skoraj bolj iz ničemurnosti, se prodajalci in prodajalke po trgovinah oblačijo in negujejo skoraj izključno iz namena, da odjemalcem že po zunanosti ugajajo. Lepo oblečen prodajalec na kupca nekako nehoti, proti kupčevi volji, ugodno vpliva ter si podredi kupčevo voljo, vodi kupčevo voljo tako, kakor sam hoče in s tem žanje največji uspeh pri prodaji.

Iz opisane dejstva bi se morali učiti prav posebno kmečki ljudje, ki vedno nastopajo kot prodajalci. Vsak kmet, vsaka gospodinja, vsak fant in dekle nastopa ob raznih prilikah kot prodajalec. Toda pogledimo kmeta na sejmu! Oblečen je površno, dostikrat neobrit ali celo neumit. Kupec dobi že od prodajalca slab vtis in ta slab vtis prenese tudi na blago. Čeprav je blago dobro, ga kupec slabše plača, poleg tega si pa kupec radi prodajalčeve zunanosti podredi njegovo voljo in postopa tako, kot da bi on bil lastnik ne pa kmet. Velikokrat se zgodi, da dobro oblečen, po zunanosti čeden in zgovern prodajalec na sejmu slabše blago boljše prodaja kot pa prodajalec, ki ima dobro blago, pa ne gleda na svojo zunanost.

Isto se godi pri gospodinjah, ko prodajajo n. pr. jajca ali pa mlade pujske. Gospodinja, ki prinese čedno opravljena v trgovino jajca, navadno nima sitnosti s prodajo; trgovec in vsi uslužbenci gledajo, da ji ustrezajo, dočim mora gospodinja, ki na zunanost malo da in ji morda gleda spodnje krilo izpod gornjega, potrpežljivo čakati, kdaj se je bo trgovec usmili, pa še tedaj se bo z njo pulli za vsako paro. Lepo oblečena, čedna gospodinja je vedno »gospa«, ki se ji ustrezijo kakor hoče, dočim je ženska, ki ne da na svojo zunanost, vedno le »mamica«, ki je samo toliko vredna, kolikor se da pri njej zaslužiti.

Prav tako je pri prodaji na trgu. Vsak gre mimo košare ali mize, za katero stoji slabo oblečen prodajalec, pa čeprav ima morda dobro blago. Posebno sadja nihče rad ne kupi od prodajalca, ki ima morda umazane roke, dolge, črne nohte, umazano obleko itd. Prav isto je s prodajalkami mleka. Mestnim gospem se kar gnusi, da bi kupila mleko od umazane in zanikarne prodajalke. Je pač tako, da se mora vsak prodajalec ozirati na okus kupca, predvsem pa paziti, da ga s svojo zunanostjo ne bo odbijal.

Hmelju se obetajo dobre cene

Ljudje, ki se bavijo s hmeljsko trgovino, računajo, da bo imel propad bratske Češke ugodne posledice na ceno našega hmelja. Do tega so prišli po sledečem: vrši se gospodarski boj med demokratičnimi in diktatorskimi državami. Ko je propadla Avstrija, je avstrijsko gospodarstvo samo od sebe izgubilo razne carinske in druge ugodnosti v demokratičnih državah. Vsa mednarodna trgovina Avstrije se je obrnila na Češko, Poljsko itd. Sedaj, ko je propadla Češka, se pa vsa mednarodna trgovina obrača na Poljsko in Američani, Angleži ter drugi kupujejo pri Poljakih vse ono, kar so prej kupovali na Češkem. Isto se obeta z žateckim hmeljem v bivši Češkoslovaški, posebno, ker je skoraj vsa mednarodna hmeljska trgovina v judovskih rokah. Judje so pa gorki Nemcem, zato ne bodo kupovali hmelja iz Češke, ki je pod oblastjo judov sovražne Nemčije. V tem je maščevanje judov nad Nemčijo in s tem so judje na gospodarskem polju Nemcem že veliko več škodovali kot pa znaša vse judom zaplenjeno premoženje v Nemčiji. Radi gornjega je pričakovati to leto tudi povečano zanimanje za naš hmelj; treba je samo izkoristiti priložnost.

Gospodarske zanimivosti

Nizozemci nam ponujajo denar. Nizozemski denarniki so prišli v Jugoslavijo naši vladi ponujati večje zneske denarja (devize) za razna javna dela, kot za gradbo cest, izboljšanje zemlje in podobno. Nizozemci bi sami izvršili ta dela. V ta namen so stopili v stik z našimi mednarodnimi ministri.

Trgovinske pogodbe hoče skleniti naša vlada s južnoameriškimi državami. S temi državami namreč doslej še nismo imeli trgovinskih pogodb.

Izvoz svinj narašča. V češko-moravski protektorat smo v prvih štirih mesecih letošnjega leta izvozili 36.398 svinj, dočim smo lansko leto v

istem času izvozili na Češkoslovaško komaj 16.973 svinj. Naš izvoz se je povečal na račun Madžarske in Romunije, ki so lansko leto prodale Čehom več svinj kot pa letos.

Davki v Nemčiji. Nemški državni statistični urad objavlja, da so v letu 1938-39 vsi državni davki dosegli 17.7 milijarde mark (skupaj s premoženjsko oddajo judov pa 18.22 milijarde mark), kar pomeni v primeri s prejšnjim letom 1937-38 povečanje za 3.7 milijarde mark ali za 26.5%. To povečanje gre pretežno na račun povišanih davčnih stopenj in novih davkov (za 100% povečanega družbenega davka in povečane dohodnine). V zadnjem letu pred nastopom narodno-socialističnega režima (1932-33) je znašal donos davkov 6.85 milijarde mark in je bilo torej lani davčno breme v primeri s tem letom skoraj trikrat večje.

Cene goveje živine

Voll. Maribor 4-5 din, Šmarje pri Jelšah 4.50 do 5.50 din, Planina 5.50-6 din, Tinsko 4.50 do 5.50 din, Litija 4-4.75 din kg žive teže.

Mladi voll. Planina 3.50-5 din kg žive teže, Otok na Hrvaškem pa 400-1000 din komad.

Krave. Maribor 3.80-4.10 din, Šmarje pri Jelšah 4-5 din, Planina 5 din, Litija klavne 3 do 3.50 din kg žive teže, plemenska pa 2000 do 2500 din komad.

Telce. Maribor 4.60-5.50 din, Šmarje pri Jelšah 4-5 din, Planina 4.75-5.50 din, Tinje 4 do 5 din kg žive teže.

Teleta. Maribor 5.25-6 din, Šmarje pri Jelšah 5-6 din, Tinje 5-6 din, Otok na Hrvaškem 6 do 7 din kg žive teže.

Svinje

Plemenske. Maribor 5-6 tednov stare 80 do 100 din, 7-9 tednov 110-120 din, 3-4 mesece 190-240 din.

Pršutarji. Maribor 6-7.50 din, Šmarje pri Jelšah 7-9 din, Tinsko 8 din kg žive teže.

Debele svinje (špeharji). Maribor 6-8 din, Šmarje pri Jelšah 9-10 din, Tinsko 10 din kg žive teže.

Vino

Okolica Maribora. Navadno mešano vino pri vinogradnikih 4-5 din, finejše sortirano do 8 din liter.

Okolica Šmarja pri Jelšah. Navadno mešano vino pri vinogradnikih 4.50 din, finejše sortirano vino pa 5-7 din liter.

Razgovori z našimi naročniki

Izročitev posestva sinu-pljancu; sprememba prevzitarraških pravic; zavarovanje dote. M. K. Mati je doma sklenila dogovor z najstarejšim sinom, glasom katerega mu je izročila svoje posestvo. Ostali otroci pri tem niso bili navzoči. Pri notarju se bo »pisanje« naredilo pozneje, ko bodo imeli denar. Na posamezna vprašanja Vam odgovorjamo: Za veljavnost izročilne pogodbe ter možnost zemljiškoknjižne izvedbe (prepisa lastnine na prevzemnika) ni predpisan notarski zapis. Zadošča, da da mati-izročiteljica pismeno izjavo, da se sme njeno posestvo (navesti je treba vločne številke in katastralno občino) prepisati v last sina-prevzemnika; podpis materin pa mora biti sodno (ali notarsko) overjen. — Ako je bila doma sklenjena že končno veljavna pogodba (in je bil namen pogodbenikov, da naj notar napiše le to, kar je bilo že doma dogovorjeno), tedaj si mati ne bo mogla brez sporazuma s sinom-prevzemnikom izgovoriti večjih prevzitarraških dajatev. Ako pa morda glede prevzitarraških dajatev še ni prišlo do končnega dogovora (mati je n. pr. zahtevala kaj več, sin pa ni hotel toliko, odnosno vsega obljubiti in mati še ni pristala na to, da bi naj dobivala le to, kar je obljubil prevzemnik), tedaj si mati pred veljavno izročitvijo posestva (to je pred zapisom pogodbe in prepisom lastninske pravice pri izročnem posestvu na prevzemnika) še vedno izgovori vse to, kar hoče, odnosno je primereno. — Isto velja glede dote hčerki. Ako je bila izročilna pogodba že dokončno sklenjena in ni mati hčerki določila nikake dote, odnosno dednega odpravka, bi mogla hčerka (ne njen mož) zaenkrat zahtevati določitev dote v nepravdnem postopku, kjer pa ji bo določena predvidoma le v višini polovice nujnega dednega deleža; po smrti matere pa bo zamogla zahtevati dopolni-

Ogljene ščetke

Dobavlja najhitreje za vse vrste električnih strojev in aparatov

Domača tvrdka

IVAN PASPA I SINOV

Zagreb I. Pretinac 60.

Tržne cene

Meso. Prvovrstno goveje meso prednji del 10, zadnji del 12 din, drugovrstno 8-10 din kg; pljuča s srcem 6-7 din, jetra 8-10 din, svinjsko meso 12-13 din, ribe 16-17 din; zajec 13 do 14 din, ovca 80-100 din komad. Slanina 15, svinjska mast 18 din kg.

Kože. Goveje 10 din, telečje 12 din, svinjske 7-10 din kg.

Volna. V Šmarju pri Jelšah neoprana 15 din, oprana 30 din kg.

Med 20 din kg.

Žito. Pšenica 175 din, ječmen 150 din, rž 175, oves 125 din, koruza 150 din, fižol 300 din, proso 175 din, ajda 125 din, krompir 60-75 din 100 kg.

Krma. Sladko seno 60 din, kislo seno 45 din, otava 60 din, lucerna 55-60 din, pšenična slama 40 din q. Snop škopa 1.50 din.

Drva. V okraju Maribor desni breg približno 80 din kubni meter.

Sadje. Jabolka 5-10 din, hruške iz Dalmacije 8 din, suhe slive 8-12 din, češnje 4-8 din, jagode 8-12 din kg. Liter češenj 1.50-3 din, črnic 2-3 din, jagod 4-10 din.

Zelenjava. Glava zelja 2-4 din, kumarca 2 do 6 din, karfiola 1-6 din, zelena 0.50-3 din komad. Fižol v stročju 10-12 din, grah v stročju 2-4 din kg. Liter luščenega graha 5 din.

Sejmi

3. julija živinski: Ormož; živinski in kramarski: Murska Sobota — 4. julija tržni dan s svinjami: Dolnja Lendava; živinski in kramarski: Vojnik, Vuzenica; živinski: Ptuj; svinjski: Ormož — 5. julija svinjski: Celje, Ptuj, Trbovlje; živinski: Sv. Lenart nad Laškimi — 6. julija svinjski: Turnišče — 7. julija svinjski: Maribor; živinski in kramarski: Kapla — 8. julija svinjski: Brežice, Celje, Trbovlje; živinski in kramarski: Pišce.

tev nujnega dednega deleža. Po zakonu bi dobili vsi otroci enake deleže, torej vsak eno četrtino; nujni dedni deleži znaša le polovico zakonitega, torej eno osmino. — Dokler sin-prevzemnik ni vknjižen kot lastnik prevzetega posestva, njegovi upniki ne morejo doseči vknjižbe zastavnih pravic na posestvu — brez dovoljenja matere-lastnice. — Ako Vam je mati izgovorila doto, naj dovoli, da se zastavna pravica za zadavno Vašo terjatev vknjiži takoj, odnosno vsaj istočasno, ko se bo lastninska pravica prepisala na prevzemnika. Ako obsteti dote niso bile izrecno dogovorjene, pritečejo po zakonu od tedaj naprej, ko bi morala po dogovoru biti dota izplačana, odnosno bo zapadla v plačilo, in sicer v višini 5%.

Naprava domače elektrifikacije. S. F. Radi bi zajezili potok, ki teče po Vašem in po sosedovem zemljišču ter napravili »elektrifikacijo«. — Potrebna je prošnja na okrajno načelstvo, v kateri morate popisati lego in silo potoka in navesti, kako napravo nameravate zgraditi. Priložiti treba zadavne načrte in tehnični opis naprave. Nadaljnja navodila Vam bo potem dalo okr. načelstvo.

Vinska trgovina na debelo. I. K. Za izvrševanje navedene trgovine je potrebna obrtna pooblastitev, ki jo podeljuje obrtna oblast prve stopnje, to je mestno poglavarstvo ali okrajno načelstvo. Zadevni predpisi so enaki za vso državo. Potreben je dokaz posebne izobrazbe. Za dokaz te izobrazbe velja dvoletno učenje kot pomočnik v trgovinskem obratu. Za popolno izobrazbo se smatra tudi dovršena srednja ali njej enaka strokovna ali višja šola. Dovršeni štirje razredi meščanske, srednje ali njej enake strokovne šole nadomeščajo uk in eno leto zaposlitve. Razen